

Proeven met natuurvriendelijk onderhoud in het Oostmeer.

ACHTERGROND

Milieuvriendelijk onderhoud rond watergangen

Wetterskip Fryslân experimenteert met een andere manier van onderhoud van de hoofdwatergangen. In samenwerking met Grontmij onderzoekt het of het waterschapswerk zo uitgevoerd kan worden dat de natuur meer ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. Het project heet 'Onderhoud op maat' en loopt al sinds 1999. Nu lijkt het de eerste positieve resultaten op te gaan leveren.

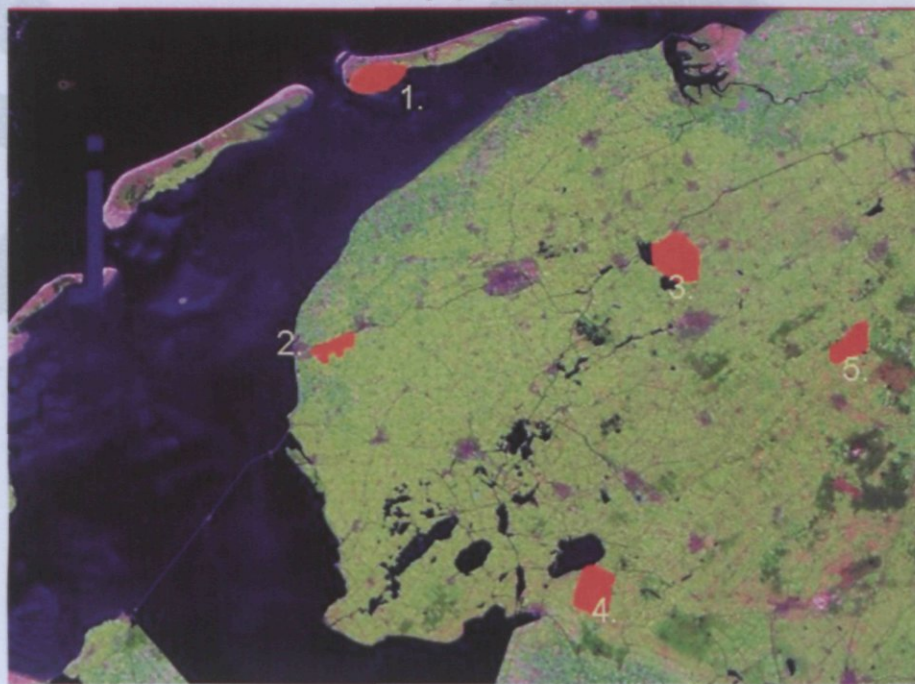
Wetterskip Fryslân probeert bij te dragen aan een meer natuurlijke omgeving zonder dat dat ten koste gaat van goed waterbeheer. Het waterschap verricht proeven met de frequentie van het maaien van de slootkanten en de periode waarin. Andere vragen zijn of het maaisel direct moet worden afgevoerd en of de sloot in één keer moet worden geschoond of in delen. Deze vragen moeten worden beantwoord voor eind 2005, wanneer het project eindigt.

Omdat de belangrijkste taak van het waterschap het zorgen voor droge voeten blijft, heeft het Wetterskip een aantal beperkingen aan het experiment gesteld. Zo moet het waterbeheer steeds voorop staan en mag het aan- en afvoeren en bergen van het water niet in gevaar komen. Ook met betrekking

tot de financiën zijn beperkingen gesteld: in dit experiment wordt alleen het huidige onderhoudmaterieel ingezet en mag het beheer en mag het onderhoud niet drastisch duurder worden.

In Nederland is al eerder onderzoek verricht naar het beheren en onderhouden van sloten. Toen werd duidelijk dat hiervoor geen standaardprocedure te maken valt. De vorm van beheer is afhankelijk van onder meer de grondsoort en functie van het gebied. Om de mogelijkheden in Friesland te

De vijf proefgebieden in Friesland: 1. polder Hollum-Ballum op Ameland, 2. polder Ludinga en de boezemwateren Arumer- en Achlumervaart, 3. Oostmeer, 4. Boven-Tjonger, 5. polder van Echten.

onderzoeken en ook direct te kunnen beoordelen of het in de praktijk werkt, koos het Wetterskip voor een praktijkproef: vijf proefgebieden met elk specifieke gebiedskenmerken. Om een goede vergelijking te kunnen maken, is van elk gebied een beschrijving gemaakt van de situatie van voor de proef en de toenmalige vorm van onderhoud. Ook is vastgelegd welke dieren en planten in het gebied aanwezig waren voordat met de proef werd gestart.

Vijf jaar lang wordt binnen deze proefvakken het nieuwe onderhoudsregime uitgevoerd. Daarbij wordt alles vastgelegd: zowel het werk als de gemaakte kosten en de waterstanden en waterkwaliteit. Ook de meningen van mensen in de streek zullen worden genoteerd. Aan het einde van de proef zal weer worden geteld en een vergelijking worden gemaakt met de beginsituatie. Per gebied zullen daarnaast suggesties worden gegeven over het beheer en onderhoud in de toekomst. Volgens het Wetterskip Fryslân verloopt het experiment dusdanig positief dat het zeker op een aantal locaties met het natuurvriendelijk onderhoud van de watergangen door wil gaan. ☞

**Immie Jonkman en
Yska de Leeuw**